

Obecné Noviny

Informačný a inzertný časopis obce Hájske

2. číslo

Apríl 2016

Zdarma

Snehová kráľovná

Rozprávka dánskeho spisovateľa Hansa Christiana Andersena o neprekonateľnej sile priateľstva, ktoré je schopné poraziť zlo v akejkoľvek podobe, sa zapísala do srdca nejedného čitateľa či diváka. Krutá kráľovná začarovala chlapca Kaya pomocou jednej malej čepinky z kúzelného zrkadla a uväznila ho vo svojom svete, kde niet miesta pre lásku. Rozprávka o putovaní Gerdy, ktorá vďaka vytrvalosti a odvahe dokáže oslobodiť svojho kamaráta z rúk Snehovej kráľovnej.

„Na scenári Snehová kráľovná som začala pracovať od júla minulého roka a spolu s deťmi z DS Hájčatá sme ho na jeseň začali nacvičovať. Vychádzala som zo starej audionahrávky, ktorú som ako malá počúvala dookola a poznala som ju takmer naspamäť. Keďže mám z divadelných žánrov najradšej muzikály, vedela som, že hudba a piesne tu nemôžu chýbať. A tak som siahla po pesničkách z českého spracovania Snehová kráľovna, pripravila som podklady, poslovenčila texty, no a mohlo sa spievať. Nakoľko sa blížili Vianoce, museli sme nácviky stopnúť a venovať sa vianočnému programu a tak sme scenáre opäť oprášili až teraz vo februári. Deti sa učili texty, spievali a postupne sa začali formovať jednotlivé postavy a ich charaktery. Začali sme pracovať na kostýmoch, kulisách a rozprávkový príbeh sa zrazu ocitol priamo pred našimi očami.“

16. apríla sa sála nášho kultúrneho domu zaplnila divákmi, z čoho sme mali obrovskú radosť, ale zároveň sa stupňovala tréma. Opona sa otvorila a začal sa príbeh odvážnej Gerdy, ktorá sa musí vydať na dlhú cestu, aby našla a oslobodila svojho kamaráta Kaya, ktorého odvieďla Snehová kráľovná do svojej ríše snehu a ľadu. Gerda cestou zažije veľa dobrodružstiev, navštívi jarnú vílu, kde sa stretáva s čarovnými kvietkami, spolu s múdрым havranom sa ukryje v kráľovskom paláci letnej princeznej a princa, padne do zajatia šibalských zbojníkov a ich zbojníckej kráľovnej, nájde si kamarátku, ktorá jej daruje hovoriaceho soba... no a nakoniec sa dostane do ľadovej krajiny, kde konečne nájde svojho milovaného Kaya.

"Celá atmosféra, hudba, svetlá, kostýmy, vizáž boli neopísateľné, všetky postavy boli úžasné a nejednému divákovi určite vypadla slzička od dojatia. Touto cestou sa chcem ešte raz z celého srdca poďakovať mojim malým-veľkým "umelcom" za ich skvelý výkon. Taktiež ďakujem všetkým rodičom, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomáhali, aby sme to dotiahli do takého úspešného konca. A na záver ďakujem divákovi za búrlivý potlesk, standing ovation a za to, že ste si našli čas a prišli ste nás a našu kultúru v Hájskom podporiť. A pre tých, ktorí ste to náhodou zmeškali, máme reprízu, ktorá sa bude konať 14. mája o 19.00 hod. v KD. Všetci ste srdečne vítaní. Tešíme sa na Vás!"

Janka Balážová

Úvodník

Jar je bez pochyby najkrajšie ročné obdobie. Je naozaj udivujúce, s akou rýchlosťou sa príroda premení zo šedivých zimných farieb do neuveriteľne rozmanitých farieb kvetov a zelene. Najviac sa ten náhly prechod prejaví, keď vás pracovné, či iné povinnosti zavedú mimo domu a záhrady a po týždni sa nestačíte čudovať, ako sa zmenila. Jarné teplé víkendové počasie priam navádza k tomu, aby sme nezaostali za prírodou pozadu a ku skrášleniu svojho okolia prispeli vlastnou rukou. Jarné upratovanie si robíme každý doma vo vlastnom dvore, ale vo veľkom si jeho rôzne formy organizujú aj mestá, obce a menšie komunity. V našej obci bola takýmto „dňom jarného upratovania“ sobota 16.4.2016. Už niekoľko rokov po sebe sa na jar snažíme obec vyčistiť aspoň od toho najhoršieho, čo sú niektorí ľudia schopní vyhodit' popri cestách a chodníkoch. Už tradične sa upratovania zúčastnili členovia poľovného združenia Jarč, niektorí poslanci obecného zastupiteľstva a ďalší občania, ktorým nevádi trocha špinavej, nikdy nekončiacej Sizyfovskej práce, bez nároku na odmenu. Jedinou odmenou im totiž, okrem dobrého pocitu, bolo len občerstvenie v podobe tradične výborného gulášu. Vyzbieralo a odviezlo sa niekoľko kontajnerov najrôznejšieho odpadu, za čo všetkým zúčastneným patrí obrovské poďakovanie. A ostatným želáme, aby sa im o rok podarilo zariadiť si svoje záležitosti tak, aby tiež mohli priložiť ruku k dielu. Najlepšie sa totiž záujem o prostredie a život vo vlastnej obci prejavuje aktívnou prácou, nie planými rečami.

Redakcia ON

Výňatok z 10. zasadnutia OZ v Hájskom, ktoré sa konalo dňa 10. 03. 2016 v KD

Zasadnutia OZ sa zúčastnili 6 poslanci:

Ing. Michal Horňák, Mgr. Janka Balážová, Ing. Ivan Hambalek, Mgr. Marián Vlk, Ing. Eliška Miháliková, Ing. Marián Palkovič a hlavný kontrolór Ing. Ladislav Čanaky

K bodu č. 6 – Schválenie Návrhu VZN č. 1/2016 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdové náklady pre materskú školu a školské zariadenia zriadené na území obce Hájske

OZ prerokovalo Schválenie Návrhu VZN č.1/2016 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdové náklady pre materskú školu a školské zariadenia zriadené na území obce Hájske

a schválilo uznesením č.79/10/2016.

K bodu č. 7 – Schválenie Návrhu VZN č. 2/2016 o podmienkach pridelovania obecných nájomných bytov a spôsobe výpočtu nájomného

OZ schválilo Schválenie Návrhu VZN č. 2/2016 o podmienkach pridelovania obecných nájomných bytov a spôsobe výpočtu nájomného uznesením č. 80/10/2016.

K bodu č. 8 – Schválenie Návrhu VZN č. 3/2016 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Hájske

OZ schválilo Schválenie Návrhu VZN č. 3/2016 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Hájske uznesením č. 81/10/2016.

K bodu č. 9 – Schválenie Zámeru na vybudovanie kamerového systému v obci Hájske

Starosta obce predložil Zámer na vybudovanie kamerového systému v obci Hájske – *Bezpečnostným kamerovým systémom proti kriminalite v obci Hájske*

Cieľom je posilniť dozor nad verejným poriadkom a dopravnou situáciou v obci. Tiež zabezpečiť nepretržitý dozor nad verejným poriadkom a dopravnou situáciou, v širokom zábere verejného

priestranstva, čo nie je možné zabezpečiť fyz. prítomnosťou príslušníkov polície. Poslankyňa Miháliková sa pýtala ako bude osadení kamerový systém.

OZ schválilo Zámer na vybudovanie kamerového systému v obci Hájske – Bezpečnostným kamerovým systémom proti kriminalite v obci Hájske uznesením č. 82/10/2016.

K bodu č. 10 – Schválenie Zámeru na zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ s OcÚ

Starosta obce predložil Zámer na zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ s OcÚ. Poslankyňa Mgr. Balážová sa pýtala, či spadajú toalety v MŠ do tohto projektu. Poslanec Ing. Palkovič sa spýtal na objem peňazí vynaložený na tento projekt.

OZ schválilo:

1.Predloženie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy OPKZP-PO4-SC431-2015-6, na realizáciu projektu „MŠ a OcÚ Hájske - zníženie energetickej náročnosti“, ktorý bude realizovaný obcou Hájske,

2.Zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci

3.Zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške rozdielu celkových oprávnených výdavkov projektu a poskytnutého NFP v súlade s podmienkami pomoci. Ide o spoluúčasť na projekte vo výške 5%. Výška maximálneho celkového spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa z celkových oprávnených výdavkov je 17 005,83€ uznesením č. 83/10/2016.

K bodu č. 11 – Schválenie podnikateľského zámeru

Starosta obce predstavil Podnikateľský zámer p. Daniela Lalucha – AUTOLALUCH, Malá Kráľová 181, Horná Kráľová – Žiadosť o vydanie územno-plánovacej informácie, kde vznikne objekt na skladovanie recyklovaných vozidiel. Poslanec Hambalek bližšie vysvetlil projekt.

OZ schválilo uznesením č. 84/11/2016 - Podnikateľský zámer p. Daniela Lalucha – AUTOLALUCH, Malá Kráľová 181, Horná Kráľová, **za podmienky predloženia záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR, sekcia kvality životného prostredia, odbor odpadového hospodárstva:**

- súhlas na nakladanie s nebezpečnými odpadmi podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona 223/2001 Z.z o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- súhlas na spracovanie starých vozidiel podľa § 7 ods. 1 písm. 1) zákona o odpadoch, autorizáciu podľa § 8 ods. 3 písm. c) zákona o odpadoch a navrhované zariadenie musí spĺňať všetky požiadavky podľa vyhlášky MŽP SR č.125/2004 Z.Z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spracovaní starých vozidiel ,
- rozhodnutie zo zisťovacieho konania z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 45 ods. 1 písm. g) vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

K bodu č. 12 – Schválenie – PHRSR podľa § 18a zákona 309/2014 Z.z.

Starosta obce predložil OZ podľa § 18a zákona 309/2014 Z.z. PHRSR uvedeného do súladu s ustanoveniami účinného od 01.01.2015, ktorý na základe analýzy hosp. a soc. rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Ide o zmenu iba v názve projektu.

OZ schválilo Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hájske 2014-2020 (PHRSR) uznesením č. 85/10/2016.

K bodu č. 13 – Správa hlavného kontrolóra

Starosta obce poprosil hlavného kontrolóra p. Ing. Ladislava Čanakyho o prečítanie Správy kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Obce Hájske za rok 2015, ktorú OZ berie na vedomie.

Bude naša základná škola niekedy „ako nová“?

Každý, kto mal v poslednom čase cestu okolo základnej školy si nemohol nevšimnúť, že vyzerá lepšie. Staré okná na triedach boli konečne vymenené za nové, rovnako ako hlavný vchod do budovy. Čo k tejto zmene viedlo a kto ju zaplatil? Dlhé desaťročia bez významnejšej rekonštrukcie sa na stave Základnej školy v Hájskom podpísali veľmi negatívne. Určite to poznáte. Peňazí navyš niet a ak nie je ani záujem... Skrátka, štát v tomto smere neprispieje, Eurofondy sa našej obci dlhé roky vyhýbali, obec si rekonštrukciu školy dovoliť nemohla a akcie Z sa už skoro vytratil z nášho slovníka a povedomia. Budova školy teda vyzerá takmer rovnako ako pred 30 timi rokmi. Vlastne horšie. A pri všetkej snahe o udržanie stavu, chátrala. Budova nie je zateplená, drevené okná netesnili, niektoré nešli otvoriť vôbec, strecha (tiež nezateplená) zatiaľ nepremoká, ale nie je v dobrom

stave, kúrenie zastarané a nespoľahlivé, atď, atď...

Minulý rok si starosta a poslanci obecného zastupiteľstva stanovili za prioritu pri obnove budovy školy výmenu okien. Požiadali Odbor školstva na Okresnom úrade Nitra o poskytnutie prostriedkov z havarijného fondu na riešenie znepokojivého stavu našej školy. So svojou žiadosťou uspeli a dňa 23.12.2015 bola na účet obce zaslaná suma vo výške 36.000 Eur, účelovo viazaná na „Výmenu vonkajších výplní otvorov na ZŠ a kotolni“. V priebehu jarých prázdnin boli tieto peniaze použité a celkovo bolo vymenených 38 veľkých okien na triedach a hlavné vchodové dvere do budovy spolu s presklenou stenou okolo nich. Cena zahŕňala demontáž starých okien, montáž nových, začistenie a zaličenie.

pokračovanie na str. 4

Ako vyvolať paniku v obci alebo ako urobiť z komára somára ?

V posledných dňoch sme boli svedkami hystérie a zachraňovania životného prostredia v našej obci. Dokonca tu niekto fabuloval o (ne)dôstojných podmienkach života v našej obci. Ľuďom boli do schránok hádzané letáky plné zavádzajúcich informácií a poloprávď o údajnej výstavbe autovrakoviska, v rozpore s územným plánom obce a s Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Územný plán obce vôbec nerieši danú lokalitu a PHSR s touto témou nemá spoločné vôbec nič. Dokonca boli niektorí poslanci OZ osočovaní, podozrievaní z neinformovanosti, z úplatnosti a ktovie čo ešte. Tu treba povedať, že jediný kto nemá všetky informácie a argumentuje s polopravdami a účelovými vyhláseniami je samotný iniciátor petície. Väčšina z nás je poslancami už druhé volebné obdobie súčasného starostu a sme presvedčení, že sú za nami vidieť aj nemalé výsledky našej práce pre obec (stavebné pozemky, nová cesta, nová bytovka, oddychová zóna, multifunkčné ihrisko, okná na škole atď.). Občanom boli podsunuté nepravdivé a skresľujúce informácie, na základe ktorých podpisovali úplne nezmyselnú petíciu. Nikdy sme nerobili nič, čo by bolo v neprospech obce alebo jej občanov a nie je tomu tak ani teraz. Nikdy sme nerobili nič v tajnosti a už vôbec nie protizákonne. Žiadne vrakovisko sa nebuduje, ani nebol predložený žiadny komplexný projekt na

schválenie. Pán Vaško už pred Veľkou nocou vedel, že na OcÚ nebol predložený žiadny podnikateľský zámer a preto starosta nepodpísal uznesenie, ktoré tým pádom vôbec **NEnadobudlo** účinnosť, a taktiež vedel, že jednou z možností je výstavba výrobnomoontážnej haly, kde by sa daňový príjem obce pohyboval okolo 3000 €. Dokonca sa vyjadril, že by bol rád, keby sa tam zamestnalo čo najviac ľudí. To znamená, že jeho výpočet daňového príjmu obce bol opäť účelový a zavádzajúci. Takže jediný, čo si tu vymýšľa a fabuluje je on a celá petícia vlastne nemala reálny zmysel. Každý občan má právo vyjadriť svoj názor aj zorganizovať petíciu, avšak nie vymýšľať si nepravdivé informácie a nereálne čísla, osočovať a poškodzovať meno iných občanov. Práve toto je porušovanie zákona. Čo si pán Vaško vymyslí nabudúce? Že chceme vybudovať na barine tábor pre moslimských utečencov zo Sýrie? Alebo že sme schválili výstavbu vojenského letiska v Mladom Háji? Aj takéto „projekty“ by občania v petícii nepochybné hromadne odmietli, ale boli by založené na rovnakom nezmysle, akým je mýtus o výstavbe autovrakoviska.

Vyjadriť svoj nesúhlas a niekoho osočovať sú totiž dve rozdielne veci. Očierňuje nás človek, ktorý pre túto obec neurobil absolútne nič! Vstupuje(ú) nám do svedomia niekto, kto sa nezúčastnil ani jednej brigády v obci, ani v jej okolí, ani

ničím neprispel k jej rozvoju. Je zaujímavé, že ani jeden člen petičného výboru sa nezúčastnil ani na poslednej verejnej akcii „Jarné upratovanie obce“. **Tým jasne ukázali ako veľmi im (ne)záleží na životnom prostredí v našej obci.** Tu treba poznamenať, že organizátori petície ignorujú aj iné akcie v obci, či už kultúrne, športové alebo pracovné a odrazu zachraňujú dedinu. V petičnom výbore aktívne vystupovala aj slečna poslankyňa, ktorá sa na zastupiteľstve zdržala hlasovania, čím de facto zahodila svoj hlas a nevyužila mandát, ktorý dostala od svojich voličov. A následne sa pridala k boju proti veterným mlynom a vystupovala ako zarytá odporkyňa uznesenia. Celá táto hystéria je o nejakom „pošramotenom egu“ niektorých ľudí, ktorí si stále potrebujú niečo dokazovať. Mali by si ale uvedomiť, že jednu letákovú éru sme tu už mali a táto druhá podľa viacerých vyjadrení občanov už všetkých obťažuje. Lepšie by bolo zapojiť sa do aktivít obce a **urobiť niečo reálne** pre „dôstojné podmienky života v našej obci“. A pre nás stále platí, že chlapské slovo (myslené symbolicky) a podanie ruky sú nám bližšie, ako zákulisné intrigy bez náznaku snahy o komunikáciu a bez vzájomnej úcty.

*Poslanci obecného zastupiteľstva
Jaroslav Bennár, Michal Horňák, Marián
Palkovič, Peter Vlček, Janka Balážová, David
Kišš, Ivan Hambálek*

„Odpad u nás doma“

Čím rýchlejšie žijeme, tým viac odpadu prejde našimi príbytkami. Ak sa pustíme do veľkého upratovania či rekonštrukcie, zistíme, že odpady nám prerastajú cez hlavu. Ako sa ich zbaviť bez toho, aby sme preťažovali životné prostredie?

Do zberných zelených kontajnerov (ktoré máme v jednotlivých častiach našej obce) možno vkladať prázdne fľaše od nápojov, sklené nádoby, rozbité poháre a jednoduché výplne okien. Do kontajnera nepatria vrstvené sklá s bezpečnostnými fóliami, automobilové sklá, sklené výplne s drôtenou výstuhou, zrkadlá a rozhodne nie porcelán.

Vypálenú úspornú žiarovku, rôzne baterky -, „tužkové baterky“ je najjednoduchšie odovzdať na obecnom úrade do označenej zelenej nádoby.

Taktiež môžete priniesť na obecný úrad do dvora opotrebované pneumatiky, nepotrebnú elektroniku (žehličky, práčky a i.), a tiež oleje (kuchynský, motorový...) precedené od nečistôt.

Kompostovať možno nielen organický materiál zo záhrady, ale aj nespotrebované

zvyšky pokrmov a odpadky, ktoré vznikajú pri príprave surovín na varenie. Z odpadu tak vznikne kvalitné hnojivo, ktoré sa vracia späť do kolobehu prírody.

Haluzovina (konáre zo stromov) a zelina (zo záhrad) – môžete ju priväzať na dočasný zberný dvor pri starom obecnom úrade za novou bytovkou, kde je vstup od hlavnej cesty. Tento odpad sa bude zbierať po našej obci 2x ročne. Starším občanom, ktorú žijú samy, bude obec odvázať haluzovinu a zelinu spreď ich domov.

Obecný úrad zabezpečuje podľa harmonogramu zväčša dvakrát ročne, jarnom a jesennom období (pred veľkonočným a hodovým upratovaním) pristavujeme veľkokapacitné kontajnery, do ktorých možno uložiť: radiátory, nábytok, matrace, výkopovú, stavebnú sutinu, či strešné krytiny za dobou životnosti.

Občan platí za osobu a nie za objem či hmotnosť netriedeného odpadu, ktorý sa vyhodí. Tri smetné nádoby (žltá, modrá a hnedá) dostane iba domácnosť aspoň s jedným občanom prihláseným na trvalý

pobyt. Smetnú nádobu na TKO – tuhý komunálny odpad zoberú pred každou domácnosťou, aj bez trvalého pobytu (týka sa: chalupári, neprispôsobiví občania, neplatíči).

Občan môže za odloženie odpadu na čiernu skládku dostať pokutu vo výške najviac 166 eur, podnikateľ až 6 639 eur. Pri opakovaní vášho nežiadúceho správania do jedného roka sa pokuta zdvojnásobí - fyzická osoba môže vtedy zaplatiť 332 eur. Určuje ju zákon o odpadoch, pričom rozlišuje, či takto urobil občan - fyzická osoba alebo podnikateľ. Pokutu možno dať až do roka po ohlásení priestupku - vyrúbi vám ju oddelenie starostlivosti o životné prostredie na Okresnom úrade v Šali.

Triedenie odpadu síce okamžite na úsporách nepocítite, je však spoločenskou zodpovednosťou, daňou za konzumný spôsob života. A je to najmenej, čo môžeme urobiť, aby sme sa neutopili v odpadkoch.

Lucia Kokeš

pokračovanie zo str. 2

Dňa 29.2.2016 prišli na účet obce ďalšie, na rovnaký účel viazané, finančné prostriedky vo výške 50.000 Eur. Tieto sa v ďalšej fáze rekonštrukcie použijú na výmenu okien vo zvyšných triedach, na chodbách, v šatniach, kotolni, pracovnej dielni, fyzikárni, jedálni, WC a kabinetoch. Tiež budú vymenené únikové dvere. Po ukončení tejto etapy bude mať škola vymenené všetky okná a vonkajšie dvere, okrem úzkych okien na schodiskách.

Celkovo teda obec zatiaľ získala 86.000 Eur. Odhadovaná suma na výmenu úplne všetkých vonkajších okien a dverí bola 106.000 Eur. Tento rok sa z rovnakého (alebo iného) zdroja

rozhodne znova pokúsime získať peniaze na výmenu zvyšných okien a hlavne na rekonštrukciu strechy, ktorej k havarijnému stavu tiež nechýba veľa. Dúfame, že ešte chvíľu vydrží, ale spoliehať sa na to nedá.

Sme hrdí na to, že plníme svoje sľuby a vo všetkých oblastiach života v našej obci budujeme a zveľaďujeme majetok obce v prospech všetkých občanov. A čo je veľmi dôležité, tento veľký

projekt nezaťažil obecný rozpočet ani jediným eurom a nestál nás vôbec nič, samozrejme okrem úsilia a času, ktorý sme mu venovali. Ale to pre dobrú vec neľutuje obetovať nikto.

Marián Palkovič

Fašiangy, turíce, veľká noc príde...

Jednu z najznámejších fašiangových pesničiek na Slovensku sme si aj my zaspievali dňa 6.2.2016 v KD. Vtedy sa totiž v našej obci konala obecná fašiangová zabíjačka a tiež tradičné pochovávanie basy.

Skoro ráno sa pred KD stretli naši poľovníci, poslanci, športovci, šikovné ženy a muži, ktorí dobrovoľne a ochotne

prišli pomôcť a akcia "fašiangová zabíjačka" mohla začať.

Práca išla od ruky: mäso sa sekalo, krájalo, mlelo, zarábali sa hurky, vytápali oškvarky, pripravovala sa cigánska, dobré vínko...atď., veď všetci viete koľko práce je pri zabíjačke. Ale keď je zohratý tím, všetko ide ako má.

Keď bolo všetko pripravené, začal program príhovorom p. starostu a pokračoval veselými vystúpeniami FS Kepeždanka, SS Hájčanka a DS Hájčatá, ktorí predviedli nádherné vystúpenia. Počas celého večera nám do tanca hrala skupina Veselí starci.

Celý program vyvrcholil tradičným pochovávaním basy, ktoré bolo ako vždy veselé a humorné. Návštevnosť je z roka na rok väčšia, čo svedčí o tom, že ľudia sa radi bavia, veď o tom je život: stretávať sa, baviť sa, spievať, tancovať...

Preto všetkým usporiadateľom, účinkujúcim a všetkým návštevníkom ďakujeme za vytvorenie príjemnej atmosféry a želáme veľa zdravia, aby sme sa o rok stretli znova.

Zuzana Vlčková

Velkonočné tvorivé dielne

V jedno nedeľné popoludnie, ako stvorené na kochanie a učenie sa veľkonočných techník, spojila obec deväť tvorivých ľudí, ktorí ukázali, ako sa dá z čistého vajička, prírodných a iných materiálov vytvoriť krásna výzdoba našich stolov, či príbytkov.

Náš najmladší, nazveme ho "pán učiteľ" Jakubko Trubač, mal veľký úspech a vďaka mimoňmániu zaujal všetky deti, ktoré si mohli do svojej izbičky namaľovať vajičko Mimoňa. Pani Miháliková ukázala nádhernú techniku so stužkami, pri ktorej treba veľa trpezlivosti a presného merania. Tradičné pletenie korbáčov nám predviedli Maroš Búran a Ondrej Trubač a svojou zručnosťou očarili nielen chlapcov, ale aj dievčatá. Mária Trubačová pracovala s prírodnými materiálmi, zdobila vajička machom, pierkami a všeličím, čo nájdeme v našich záhradkách. Lucia Kokeš prevoňala vajička škrobom a starou nepoužiteľnou knihou a dozdobovala špagátom, gombíkmi, stužkami, čipkami a čímkoľvek, čo je v babkiných šuplíčkoch. Janka Vachútová doniesla jarné venčeky na dvere alebo na stôl, vyrobené z konárov, prútia, dozdobené stužkami, kvietkami, lístočkami. Zuzka Vlčková mala nachystané pečené slané vajička a iné ozdoby, na ktoré sa použila servítková technika decoupage. Manželia Poláčkovci s pomocou všelijakej chlpatej aj nechlpatej vlny a šikovných prštekov obmotávali vajička a dotvárali ich očkami a zobáčikmi. Janka Balážová a Silvia Strigáčová to celé osladili, upiekli cakepopsy s čokoládou a cukríkmi. No a ja som s pomocou špendlíka napichnutého na ceruzke, sviečky a waxpastieliek nanášala na vajička voskové slzičky.

Ukážky toho, čo sme robili si môžete pozrieť na webovej stránke obce <http://www.hajske.sk/velkonocne-tvorive-dielne-2016/>, za čo ďakujeme nášmu fotografovi p. Lackovi Čanakyemu.

... a čo na záver? Pre mňa veľmi jednoduchá otázka. Krásne príjemné predveľkonočné popoludnie s úžasnými ľuďmi, a to nielen nami organizátormi, ale aj so všetkými zúčastnenými, ktorí mali chuť sa niečo nové naučiť. Nás tvorivých to veľmi hrialo pri srdiečku a odchádzali sme s príjemným pocitom, že to nebolo márne.

Zuzana Dobaiová

Rozprávkové fašiangy

K fašiangovému obdobiu neodmysliteľne patria zábavy, plesy, no a pre tých najmenších je to karneval. 31.januára v nedeľu poobede sa náš kultúrny dom preniesol do rozprávkovej krajiny, kde žila Snehulienka a sedem trpaslíkov. Všetky deti pri vstupe dostali od trpaslíkov čísla, podľa ktorých boli

potom zadení do skupín, v ktorých súťažili. Krásne princezné, kráľovné si mohli vyskúšať ako to v rozprávke naozaj bolo a spýtať sa zrkadla: „Zrkadielko, zrkadielko, povedz mi, kto je najkrajší na tejto zemi?“ No bola tu aj zlá kráľovná, ktorá otráвила Snehulienku začarovaným jablkom. Trpaslíci jej nevedeli pomôcť a tak si na pomoc privolali deti, ktoré boli prezlečené za rôzne rozprávkové bytosti, napr. doktori, sestričky, ale ani oni ju nevedeli zachrániť. A tak sa začalo súťažiť. Každý trpaslík mal jednu súťaž, napr. v jedení šišiek bez pomoci rúk, stoličkový tanec, podliezanie metly,... V každej súťaži bol jeden víťaz, ktorý získal odmenu a mal šancu zobudiť Snehulienku tým, že povedal meno trpaslíka s ktorým súťažil. Všetkým sa to podarilo a Snehulienka sa prebudila. Na všetky deti čakala odmena v podobe sladkých fašiangových šišiek. No a na záver sa deti zapojili do karnevalovej diskotéky. Všetkým sa veľmi páčilo a s úsmevom prežili poobedie plné zábavy.

Nina Kaducová VIII. trieda

Karneval v ZŠ

4.2. 2016 sa v budove ZŠ uskutočnil rozprávkový bál s názvom KARNEVAL s bohatou účasťou žiakov zo všetkých ročníkov. Zábava bola skvelá a masky boli super.

Alena Práznovská

Karneval v MŠ

Dňa 5.2.2016 sa tak, ako po iné roky konal karneval v našej MŠ. Deti sa na karneval veľmi tešili. Spolu s mamičkami si pripravili obdivuhodné masky. V škôlke sme si tradície fašiangov približovali zhotovovaním masiek - škrabošiek, učili sme sa fašiangové piesne a rozprávali sme sa o fašiangoch. Počas karnevalu sme si pochutnali na vynikajúcich šiškách, ktoré nám upiekli tety kuchárky. Samozrejme zvíťazili všetky veselé masky.

Anna Gálová

Topenie Moreny

Morenu sme topili v MŠ 18.3.2016. Spolu s deťmi sme zhotovili Morenu, deti jej namaľovali škaredú tvár, počas divadielka ju deti obliekli. Potom sme sa s Morenou vybrali k blízkemu potoku, kde sme ju vysmiali a utopili. Na znamenie jari sme s deťmi ozdobili rozkvitnutý konár "Letečko", ktorý sme si vystavili v škôlke.

Anna Gálová

Zápis do prvého ročníka

Jedným z významných období v živote dieťaťa je nástup do školy. Pre dieťa je to prechod z obdobia „hier“ do obdobia „povinností“. Väčšina detí, ktoré dovŕšia siesty rok života, je schopná bez väčších problémov začať školskú dochádzku a prijať novú rolu školáka. Povinnosťou rodičov je prihlásiť dieťa do základnej školy, preto aj u nás, v Hájskom, sa uskutočnil zápis do 1. ročníka dňa 5. apríla 2016 v čase od 15.00 hod. v priestoroch ZŠ na 1. poschodí. Do nového školského roka 2016/2017 sa zapísalo 9 prvákov, jedno dieťa má odklad. Zápis do prvej triedy je naozaj nezabudnuteľným dňom v živote každého dieťaťa, preto keď budúci prváčikovia kráčali vedľa svojich rodičov, cítili sa veľmi dôležite a boli nesmierne hrdí.

Alena Práznovská

Biblická olympiáda

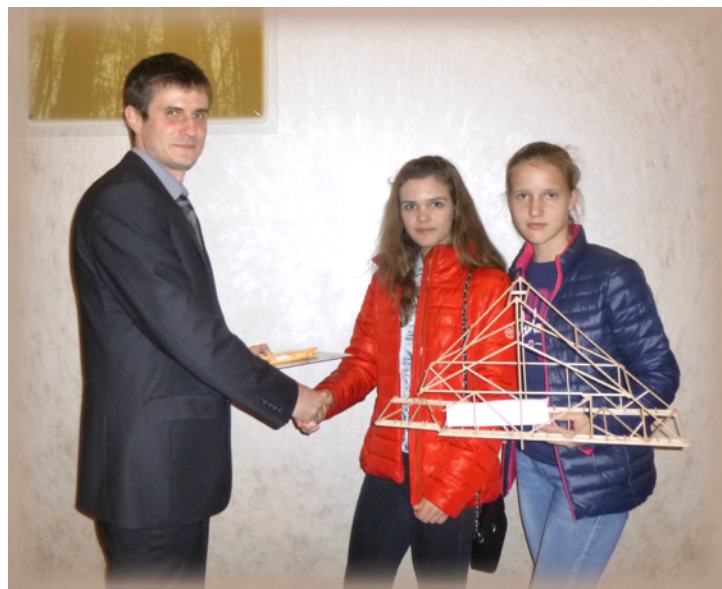
9. marca 2016 sa naša ZŠ po prvýkrát zúčastnila biblickej olympiády. Našu školu sme reprezentovali na dekanátnom - okresnom kole v Seredi. Keďže sme tam boli po prvýkrát, nevedeli sme, čo od toho máme čakať, boli sme ustráchaní a mierne vystresovaní. Hoci nás mnohé otázky zaskočili, popasovali sme sa s nimi a skončili sme na krásnom 3. mieste. Získali sme hodnotné medaily a pre školu krásny pohár. Reprezentovať školu boli: Adam Trubač, Natália Hubináková a Katarína Vlčková. Sme radi, že sa nám to podarilo dobojovať do príjemného konca a zároveň dúfame, že o rok to bude ešte lepšie.

Katka Vlčková, VIII. trieda

Mostárska súťaž

Slovenská cestná spoločnosť vyhlásila súťaž v modelovaní mostov s názvom Mostárska modelárska súťaž 2016.

Aj minulý rok sme sa zúčastnili na tejto súťaži a vyhrali sme prvé miesto.

Tento rok sme sa súťaže tiež zúčastnili a skúšali šťastie. Chceli sme byť opäť na prvom mieste. Cieľom súťaže bolo navrhnúť a postaviť model priehradového mosta, ktorý preniesie čo najväčšie zaťaženie.

Súťaž sa konala 22.03.2016 a išli sme na ňu spolu s pánom učiteľom Mgr. Dávidom Kiššom a s ôsmačkou Katkou Vlčkovou. Cestovali sme vlakom do Bratislavy a v Bratislave sme išli do hotela Double Tree By Hilton, kde sa konala súťaž. Na súťaži bolo zaregistrovaných 6 tímov. Boli sme veľmi nervózni, ale keď prišiel na rad náš most, nervozitu vystriedalo napätie. Náš most uniesol úctyhodných 14 kíl. Ale bol tam jeden, ktorý uniesol ešte viac, takže sme skončili na druhom mieste. Na naše prekvapenie toľko kilogramov uniesol aj most zo školy Úľany nad Žitavou, takže o druhé miesto sme sa museli podeliť.

Po skončení súťaže sme sa spokojní vybrali domov. Cestou naspäť vo vlaku sme preberali ešte zážitky zo súťaže. Plní spokojnosti a radosti sme sa vrátili domov. Na druhý deň sme túto dobrú správu oznámili v škole a všetci mali z tohto úspechu radosť.

Adelka Salvianyová, VII. trieda

Veľkonočné tvorivé dielne v škole

Dňa 23.03.2016 sa žiaci ZŠ Hájske zúčastnili Veľkonočných tvorivých dielní, ktoré sú u nás každoročnou zvyklosťou.

Naši žiaci strávili krásne doobedie v škole, kde si mohli zhotoviť maľované kraslice a vyskúšať rôzne spôsoby, ako si zhotoviť veľkonočnú kraslicu.

No nebola to len jedna, ktorú mohli výtvarne spracovať, ale aj dve, tri kraslice, ktoré si mohol každý z nás vytvoriť.

Nemohlo chýbať ani pletenie korbáčov, ktoré bolo potešením pre každého chlapca, ale aj dievča. Všetci chlapci si uplietli korbáč (šibák), ktorý hneď vyskúšali na dievčatách a pani učiteľkách.

Žiaci si tiež mohli na výkres nakresliť a namaľovať rôzne vajčička, zajačičkov a kuriatka, zhotoviť si krásny dekoračný košíček a dekoračné kvietky z papiera.

Bolo to pekné doobedie, ktoré si všetci užili s úsmevom a odniesli si veľa inšpirácie, ako si zhotoviť veľkonočné kraslice, dekorácie alebo korbáč.

Ninka Kaducová, VIII. trieda

Úspechy našej rodáčky

Dňa 11. decembra 2015 si študentka vedeckého odboru slovenského jazyka a literatúry na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre Mária Pažmová prevzala ocenenie z rúk ministra kultúry Mareka Maďariča, predsedu Spolku slovenských spisovateľov Miroslava Bielika a starostu obce Budmerice Jozefa Savkuliaka. Naša rodáčka získala v kaštieli Spolku slovenských spisovateľov 3. premiú Ceny Rudolfa Fábryho.

O akú súťaž vlastne ide?

V období od polovice októbra do začiatku decembra mali možnosť zapojiť sa do celoslovenskej literárnej súťaže mladí autori poézie do 33 rokov, ktorí ešte nevydali žiadnu knižnú publikáciu. „Hovorila som si, dobrá príležitosť zviditeľniť sa. Stratiť nemôžem, získať však áno. V dobe internetovej mi prihlásenie sa do súťaže trvalo dohromady približne 10 minút čistého času. Keďže svoje básne som mala napísané v počítači, vybrala som si päť tých najlepších, vyplnila prihlášku a zaslala priamo do sídla Slovenských spisovateľov, ktoré bolo spolu s Ministerstvom kultúry SR, Literárnym informačným centrom a obcou Budmerice, organizátorom tejto súťaže“ hovorí Mária. Celoslovenské ocenenie v minulosti získali napríklad Mirka Ábelová, Michal Baláž, Martin Chudík, Roman Beňo a mnohí ďalší, ktorí sú aktívne činní najmä v oblasti poézie.

O poézii Márie Pažmovej z pera šéfredaktora Dotykov Borisa Brendzu...

Mária Pažmová, píše emocionálne výrazné verše. Poetka analyzuje citovosť, vyrovnáva sa s prežitým, podrobuje ho ostrej analýze. Verše pripomínajú katarziu, očistec. Pretože autorka si uvedomuje, že práve medziľudské vzťahy sú nás schopné od základu meniť a vystavať úplne nanovo.

Čo ďalej s talentom?

S každým úspechom treba narábať opatrne. K najnovšiemu oceneniu poézie tejto 22 ročnej autorky, patrí 2. miesto v Študentskej vedeckej, odbornej a umeleckej činnosti na Katedre slovenskej literatúry Univerzity Konštantína Filozofa, za súbor 77 veršov. Okrem literárnych súťaží môžete počuť tvorbu našej rodáčky najmä na literárnych podujatiach, napríklad na Literárnom večeri divadla VYDÍ pri UKF alebo počas literárnych večerov v rôznych mestách. Okrem týchto podujatí však písané slovo s novými básňami môžete vidieť na blogu pazmova.blog.sme.sk. Poroty literárnych súťaží však stále posudzujú jej práce, preto dúfame, že úspech ju posunie možno až k vydaniu vlastnej zbierky.

editovala Janka Balážová

Na samote
(21.2.2016- Medzinárodný deň materinského jazyka)

Vzali sme si plastový stôl,
olovený nôž a čaj.
Slnko už zapadlo.

Susedia odišli tancovať
Vybrali sme z čaju horkosť
a vyhodili ju do vzduchu.

V jej erupcii sme sa rozpamätávali
a naše chodidlá nabrali smer:

Za hranice modrých dní
a ešte ďalej.
(pa-ma)

Súťaž v pečení palacínok - Bábska palacinka

Obec Báb v spolupráci s MS Červeného kríža poriadala súťaž v pečení palacínok, ktorá sa uskutočnila 19. 3. 2016. Pozvánku obdržal starosta obce J. Matušica a oslovil Jednotu dôchodcov, na jej účasť. Pozvanie sme akceptovali. Na tejto súťaži sme boli po prvýkrát. Boli to títo členovia: Elena Búranová, Kamila Boháčová a Anastázia Matušicová. Súťaž sa konala v kultúrnom dome v Báb. Zúčastnilo sa jej 8 obcí z okolia.

Na úvod nás všetkých privítal starosta

obce Báb a predstavil nám odbornú porotu. Bola to v poradí IV. súťaž.

Cesto na palacinky sme si pripravili ešte doma zo 4,5 litra mlieka. O 15:00 hod. sa začalo piecť. Piekli sme na dvoch plynových varičoch a zároveň plnili plnkami a ozdobnými ingredienciami.

Súťaž bola anonymná. Každá obec mala svoje číslo a porota nevedela z ktorej obce poverená osoba nosila palacinky na "koštovku".

Piekli sme do 17:00 hod.

Potom bolo vyhodnotenie. Na prvom mieste sa umiestnili súťažiaci z obce Horná Kráľová, na druhom mieste z obce Báb a tretie miesto získali Pusté Sady.

Na záver nám pán starosta všetkým poďakoval za účasť a obdaril všetkých účastníkov pečenia nástennými hodinami.

Upečené palacinky sa ponúkali občanom z obce Báb. Odvoz nám zabezpečil Jaroslav Matušica, za čo mu ďakujeme.

Kamila Boháčová

“A” mužstvo VII. liga sk. A

1	Rumanová	19	14	3	2	70:29	45	(+18)
2	Čakajovce	19	12	1	6	40:27	37	(+7)
3	Žihárec	19	10	4	5	48:30	34	(+7)
4	Nové Sady	19	9	6	4	48:30	33	(+6)
5	Lukáčovce	19	8	7	4	55:33	31	(+1)
6	Mojmírovce	19	9	4	6	38:29	31	(+4)
7	Rišňovce	19	8	5	6	36:28	29	(-1)
8	Svätoplukovo	19	8	4	7	38:26	28	(-2)
9	Veča	19	8	4	7	41:35	28	(-2)
10	Hájske	19	9	0	10	39:41	27	(-6)
11	Cabaj-Čápor	19	6	7	6	31:33	25	(-2)
12	Járok	19	3	2	14	23:63	11	(-16)
13	H. Lefantovce	19	2	4	13	21:51	10	(-17)
14	Kynek	19	1	1	17	15:88	4	(-23)

Vylosovanie futbalových zápasov

Svätoplukovo vs ŠK Hájske	2 : 1
ŠK Hájske vs Nové Sady	3 : 0
Nitra-Kynek vs ŠK Hájske	1 : 4
ŠK Hájske vs Mojmirovce	1 : 0
Jarok vs ŠK Hájske	5 : 3
ŠK Hájske vs Cabaj-Čápor	5 : 1
Rumanová vs ŠK Hájske	1.5. o 16:30
ŠK Hájske vs Veča	8.5. o 16:30
H. Lefantovce vs ŠK Hájske	15.5. o 16:30
ŠK Magnus vs ŠK Hájske	22.5. o 17:00
ŠK Hájske vs Čakajovce	29.5. o 17:00
Rišňovce vs ŠK Hájske	5.6. o 17:00
Žihárec vs ŠK Hájske	12.6. o 17:00

Spoločenská kronika

(01.01. 2016 - 21.04. 2016)

Narodení:

Dominik Koreň	č.d. 318
Dominik Vörös	č.d. 562
Jakub Netry	č.d. 474

Opustili nás:

Mária Práznovská 83 rokov

Udialo sa

- fašiangová zabíjačka
- karneval
- jarné upratovanie

Udeje sa

- stavenie mája
- repríza muzikálu Ladová kráľovná

Chválim, kritizujem

- 👍 občanov včas platiacich obecné dane
- 👍 triedenie odpadu v domácnostiach
- 👎 nízku účasť na upratovaní obce

Detské kroje

Prosíme občanov, ktorí majú doma detské kroje, ktoré nepoužívajú alebo ich majú odložené niekde v skrini a už ich nepotrebnujú, aby ich venovali alebo za prijateľnú cenu odpredali do nášho detského súboru Hájcátá. Priniesť môžete aj zvlášť časti kroja - sukne, rukávce, zástery, blúzky, košeľe, pruce. Za Vašu pomoc a ochotu pri zachovaní našich ľudových tradícií veľmi pekne ďakujeme.

Janka Balážová

Súťaž žiakov IV. liga sk. A

1	Ivanka	15	13	1	1	122:6	40
2	Mojmírovce	14	12	1	1	103:24	37
3	Tešedíkovo	15	10	3	2	89:36	33
4	Vlčany	14	8	2	4	87:51	26
5	Cabaj-Čápor	15	8	2	5	60:33	26
6	Kráľová n/V	15	7	1	7	55:26	22
7	Neded	15	6	2	7	63:58	20
8	Hájske	15	6	1	8	56:32	19
9	H. Kráľová	15	5	0	10	26:79	15
10	Branč	15	3	2	10	23:85	11
11	Selice	15	2	0	13	23:134	6
12	Trnovec	15	1	1	13	20:163	4

Vylosovanie futbalových zápasov

Tešedíkovo vs ŠK Hájske	1 : 0
ŠK Hájske vs H. Kráľová	2 : 1
Branč vs ŠK Hájske	2 : 2
ŠK Hájske vs Trnovec	15 : 0
Selice vs ŠK Hájske	1.5. o 10:30
ŠK Hájske vs Kráľová n/V	8.5. o 14:00
Ivanka vs ŠK Hájske	15.5. o 10:00
Cabaj-Čápor vs ŠK Hájske	21.5. o 17:00
ŠK Hájske vs Neded	29.5. o 14:30
Mojmírovce vs ŠK Hájske	4.6. o 10:00
ŠK Hájske vs Vlčany	12.6. o 14:30

Mladší žiaci liga benjamínov skupina A

1	Chrenová	10	9	0	1	60:13	27
2	V. Zálužie	12	8	2	2	83:31	26
3	Zbehy	12	8	1	3	64:30	25
4	Hájske	11	5	2	4	67:28	17
5	Mojmírovce	13	5	1	7	90:55	16
6	V. Opatovce	13	5	0	8	61:46	15
7	Rumanová	4	0	0	4	4:81	0
8	Vinohrady	11	0	0	11	6:151	0

Miniliga Miroslava Stocha, skupina NR2

1	V. Zálužie	14	14	0	0	71:6	42
2	H. Kráľová	14	8	1	5	30:25	25
3	Hájske	13	4	2	7	25:36	14
4	H. Kráľová B	3	2	1	0	3:0	7
5	V. Zálužie B	10	2	0	8	8:37	6
6	Hájske B	12	0	2	10	4:37	2

Súťaž v streľbe zo vzduchovky

Žiaci našej školy sa zúčastnili majstrovstiev okresu Šaľa v streľbe zo vzduchovky. Za mladších žiakov súťažili: Lucia Vlčková, Andrej Hubinák, Matej Búran a ako družstvo získali 3.miesto. Za starších žiakov súťažili: Adam Lacek, Juraj Popelka a Katarína Vlčková, ktorá získala 2.miesto ako jednotlivec.

Na majstrovstvá NR kraja sa kvalifikovali dievčatá Lucka a Katka a obe skončili na 10. mieste. Obom srdečne gratulujeme a ďakujeme za vzornú reprezentáciu našej školy.

David Kišš

Hádzaná

Dňa 8.4. 2016 sa žiačky našej školy Pamela Lakatošová, Nikola Korcová, Nina Kaducová, Katarína Vlčková, Frederika Búranová, Ema Strigačová, Lucia Vlčková, Erika Hánová, Adela Salvianiová a Diana Prochádzková zúčastnili okresného kola v hádzanej žiačok, ktoré sa konali v mestskej hale HK Slovan Duslo Šaľa. Naše dievčatá súperili proti dievčatám z Močenku a Šale. Na turnaji sme obsadili 5. miesto. Dievčatám ďakujeme za vzornú reprezentáciu našej školy a tešíme sa na ďalšie spoločné športové zážitky.

David Kišš

Príspevky prijímame písané rukou alebo e-mailom na adrese redakcia@hajske.sk. Nevýžiadané rukopisy nevraciam, za pôvodnosť a správnosť príspevku zodpovedá autor. Uzávierka budúceho čísla bude **10.8.2016**.

Obecné noviny vydáva Obecný úrad Hájske. Vedúci redakčnej rady Ivan Múčka. Redakčná rada, Ing. Marián Palkovič, Mgr. Lucia Kokeš, Mgr. Janka Balážová. Grafická úprava Roman Múčka. Neprešlo jazykovou úpravou, Tlač JAMA v počte 470 výtlačkov. Registračné číslo 1/2000/x.